

Postzegels met afbeeldingen van vogels

Jaap Taapken

Mocht er voldoende belangstelling bij onze lezers bestaan, dan hebben wij het plan regelmatig een lijstje in ons blad op te nemen met nieuw verschenen postzegels met afbeeldingen van vogels. In deze eerste aflevering beginnen wij met een aantal nieuw verschenen postzegels in Europa.

Malta: 20 januari 1981: 4 waarden - 3,8,12,23 c. Kerkuil, Roodkopklauwier, Kleine Zwartkop, Stormvogeltje.

Noorwegen: 26 februari 1981: 2 automaatboekjes. 130 öre met Dwerggans en Slechtvalk, 150 öre met Papegaaiduiker en Zwarte Zeekoet. Ontwerp: Viggo Ree.

Zweden: 26 februari 1981: postzegelboekje met 4 waarden elk 50 kr. met Giervalk. Aquarel van Lars Jonsson.

Bulgarije: 28 augustus 1980: herinneringsblok met 5 waarden en vignet 'Natuurbescherming in Europa 1980' - 5,13,25,35 & 43 st. Steenuil, Havik, Torenvalk, Steenarend, Oehoe. Ontwerp: Ljüdmil Tscheljarov.

7 april 1981: 5 'Moerasvogels 1981', ter gelegenheid van jachtexpositie in Plovdiv, 5,8,13,25,53 st. Ralreiger, Roerdomp, Koereiger, Grote Zilverreiger, Zwarte Ooievaar. Ontwerp: Ljüdmil Tscheljarov. Op alle zegels staat het embleem 'Expo 81'.

Nieuwe zegels met afbeeldingen van vogels buiten Europa zijn verschenen in: Barbuda, Indonesië, Vanuata, St. Kitt, Ghana, Venda, Commonwealth of Dominica, Republique du Niger, Republique Tunisienne, Mocambique, Aitutaki, Chili, Seychelles, India, Mongolia en Papua New Guinea.

Indien daar voldoende belangstelling voor is kunnen wij onze lezers aanbevelingen geven waar de nieuw verschenen zegels zijn te verkrijgen, eventueel per abonnement.

Uilenposter

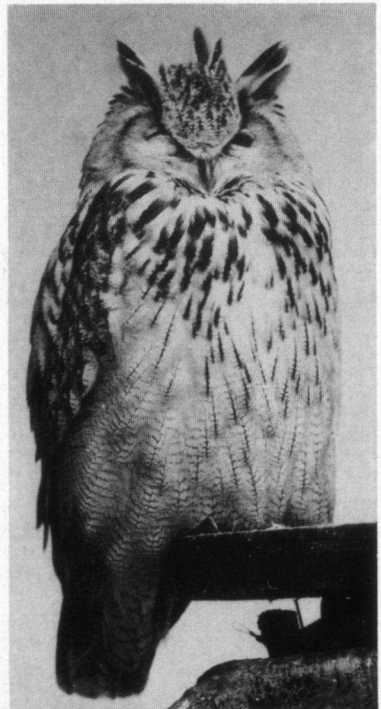
Kortgeleden heeft het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie (Plantage Middenlaan 41, 1018 DC Amsterdam, 020-228115) een poster in vier kleurendruk uitgegeven met afbeeldingen van uilensoorten die in Nederland kunnen voorkomen. De randen van de plaat zijn gebruikt om allerlei nevenzaken af te beelden, zoals plaatjes van de nestjongen, de broedplaatsen, de zintuigen, het voedsel en de braakballen. De wandplaat (52 x 77 cm) is getekend door Henk Wester en werd in één der laatste tv-uitzendingen van 'Ja, natuurlijk' gepresenteerd. Het IVN wil hiermee de aandacht op de Nederlandse uilen vestigen. De achteruitgang van de uilen in Nederland en de dierbare wens tot het behoud ervan heeft tot het maken van deze wandplaat geleid. Op karton geplakt zou deze plaat eigenlijk op elke school moeten hangen. Maar ook de volwassen vogelliefhebber zal veel plezier aan de plaat kunnen beleven. Gebruik geen giftige stoffen om ratten, muizen, mollen, slakken, insecten en onkruiden te weren, zou ik er aan toe willen voegen. Want het is niet ondenkbeeldig dat er heel wat uilen sterven aan kwistig gebruik van al deze kwade stoffen.

De wandplaat kan worden besteld door overmaking van f 6,- op postgiro 347 147 t.n.v. IVN, Plantage Middenlaan 41, Amsterdam, onder vermelding 'poster uilen'.

Oehoe van Den Helder geschoten

Sinds jaar en dag huisde er in 'De Donkere Duinen' bij Den Helder een Oehoe. Dat was een bekend geheim. In december 1973 (zie 'Het Vogeljaar' 22 (6) : 948) werd de vogel daar al gezien. Toendertijd waren sommigen van mening dat het een Amerikaanse Oehoe betrof, die afkomstig zou zijn van een voorbijvarend schip.

Op 26 februari 1981 werd deze Oehoe 's morgens vroeg door boswachter Duursma uit Den Helder met een zwaar gebroken vleugel gevonden in de struiken langs de weg. De vogel werd overgebracht naar Artis, Amsterdam, waar de dierenarts van Artis, dr. Erkens, de vogel heeft trachten te redden door hem te opereren. Helaas is de Oehoe de volgende dag toch gestorven. Uit een later nader onderzoek bleek dat de vogel met hagel van kaliber 7 was beschoten. De politie heeft de kwestie in onderzoek. Toch blijkt uit dit voorval toch weer eens heel duidelijk dat het gewenst is geen prepareervergunningen meer te verschaffen voor uilen en stootvogels.

De Oehoe, die vele jaren in De Donkere Duinen bij Den Helder zat, is geschoten!
Foto: Peter Schoonen.

Bomen en klimop

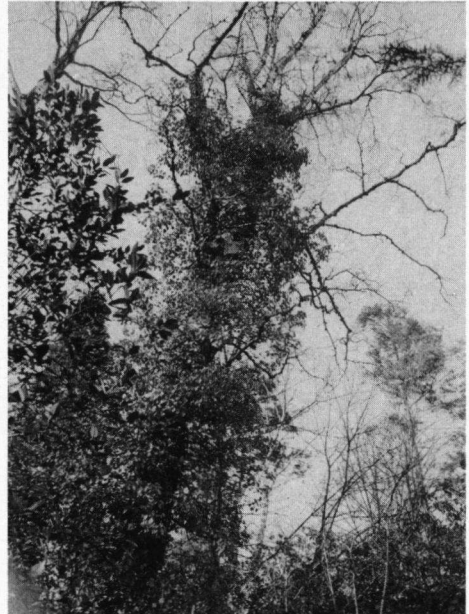
Klimop (*Hedera helix*) is een ideale, graag geziene bodembedekker in het bos. Deze plant heeft twee vormen, waarbij de op de grond rankende plantdelen een fijn gelobd blad laten zien, terwijl de klimmende bladen meestal rond van opbouw zijn. Bij de klimmende vorm maakt de plant behalve ranken ook bloeitakken die in oktober-november-december nog de laatste vliegende insecten als vliegen, zweefvliegen, wespen, bijen en vlinders van nectar voorzien.

In sommige streken van Europa, bijvoorbeeld in Zuid-Engeland en Ierland, kan de kalkminnende klimop in de bomen, die ze alleen maar nodig heeft om voldoende steun te krijgen, tot een dergelijke omvang uitgroeien dat ze harder groeit dan de boom en deze het onder-spit delft (te vergelijken met twee bomen waarvan de een de ander verdringt).

In ons land is dit gelukkig niet het geval, tenzij de boom toch al zwak is. Maar zelden kan gezegd worden dat de klimop de boom overgroeit, laat staan wurgt, want daarvoor hebben de meeste bomen een te dikke schorslaag. Slechts bij enkele boomsoorten met een gevoelige bast is voorzichtigheid geboden.

Stellig komt de klimop nooit parasitisch voor, zoals wel eens wordt beweerd. Ook is klimop nooit een wortelconcurrent omdat ze veel oppervlakkiger wortelt (namelijk in het rottende blad) dan de boom. Het is dus erg jammer en af te keuren om klimoprانken aan bomen zonder reden door te snijden.

Het zijn namelijk naast hun groene pracht in de winter insectenbloeiers en besdragers voor de vogels, die zeer aantrekkelijke broedplaatsen bieden aan soorten als Winterkoning, vliegendvanger, Roodborst, Vink, Me-

Winterbeeld van klimopgroei in berkenboom met uilenkast, waarin elk jaar Holenduiven broeden. Tuin, Utrechtseweg 43, Hilversum. Vanzelfsprekend wordt dit in de zomer een nog veel dichter gebladerte.
Foto: Jaap Taapken.

rel, lijster en uil (in oude nesten).

Alleen wanneer bomen op de wind staan en de klimop in de kroon te zwaar zou worden, moet deze worden teruggesnoeid, zodat de stam wel bedekt blijft, maar de takken van klimopbladen ontdaan worden (loofbomen hebben in de winter geen blad, dat is gunstig bij stormweer; als de takken nu toch door

Klimop in heggen en houtwallen trekt veel broedvogels aan. Penvins bij Sarzeau, Bretagne, Frankrijk. Foto: Jaap Taapken.

Klimopgroei in eikenhakhout langs de weg Hilversum-Hollandsche Rading in de winter.
Foto: Jaap Taapken.

klimop overdekt worden maakt dat de kroon te zwaar).

Op deze hoogte zou daarna een speciale, elastisch meegroeiende manchete (dus nooit een band die de boom afknelt) kunnen worden aangebracht, zodat ranken gaan hangen en niet verder klimmen. Zodoende kunnen deze met klimop begroeide bomen in stand blijven als waardevolle broed- en insectenbomen en als aantrekkelijk groen-element

in de winter. Bomen die een zachte schors hebben en daarom van klimop ontdaan moeten worden zijn o.a. de Edelspar (diverse cultivars) en de Moerascypres (diverse cultivars).

Na een gesprek over klimop op bomen, waarin het laten groeien van klimop tegen bomen ten behoeve van vele vogelsoorten ten eerste wordt aanbevolen, met de heer J'orn Copijn (boomchirurg) gaf hij ons de volle vrijheid bovenstaande tekst te citeren uit zijn boek 'Bomen laten leven', dat kortgeleden bij de uitgeverij De Driehoek te Amsterdam is verschenen.

Onze ervaring is dat klimop tegen grotere boomstammen niet alleen kleine vogelsoorten, maar ook duivensoorten, uilen en zelfs Fazanten bescherming en dekking kan bezorgen. Ook hebben aangebrachte nestkasten tussen de klimop een grote aantrekkingskracht voor spechten, uilen, Hohlendulven en natuurlijk ook vele kleinere hollenbroeders.

J.T.

Redt onze boomgaarden!

In het tijdschrift van het Verband Schweizerischer Vogelschutzvereine lezen wij dat men zich ook in Zwitserland ernstige zorgen maakt over het voortbestaan van de boomgaarden. Na het Jaar van de Heggen en Houtwallen vindt men dat er nu een Jaar van de Boomgaarden zal moeten volgen. De ZKV is ermee begonnen voor boomgaarden en bepaalde bostypen bepaalde plannen te maken om evenals de 'Aktion Hecken' tot een gezamenlijke beschermingsactie te komen van boomgaarden. Er wordt onderzocht welke vogelsoorten vooral in boomgaarden voorkomen, waardoor deze soorten in aantal achteruit gaan en op welke wijze deze soorten geholpen kunnen worden.

Ook in Nederland verdwijnen in een razend snel tempo de hoogstamboomgaarden. Wat heeft dit tot gevolg voor bepaalde vogelsoorten? Voor ons speciale boomgaardennummer vragen wij deskundigen die ons daarmee willen helpen en de verschillende aspecten kunnen belichten.

Onze hoogstamboomgaarden worden bedreigd. Houten, januari 1980.

Foto: H.J. Lichtenheld.

